

(010) hemitropia normal, amb cara de contacte (010)

La *hemitropia paral·lela*, amb un trencat, el numerador del qual porta la notació de l'eix de macla, tancada naturalment entre corxets; i el denominador, la notació del pla de contacte, entre parèntesi; per exemple,

$\frac{[001]}{(010)}$ hemitropia paral·lela, amb eix de macla [001]
i pla de contacte (010)

Els *complexos de FEDOROW*, associacions d'hemitropies normals i paral·leles, amb un trencat en el que el numerador indica l'eix d'hemitropia paral·lela normal a l'eix de rotació, i el denominador, el pla de contacte; per exemple,

$\frac{\perp [001]}{(010)}$ complex, amb l'eix de macla perpendicular a l'eix
de hemitropia paral·lela [001] i pla de contacte (010)

En el quadre es pot deduir la disposició que cal donar a les dades per facilitar la investigació de les macles.

Una de les caselles principals està destinada a la investigació dels faldespats, a base de llurs macles; ja tractarem d'aquests interessants mètodes més tard.

Flexió o desgast erosiu? (1)

per

Jacinte ELIAS

En el canal del Mimó, en terme de Vacarisses, el mur de conglomerats cocènics del nord en tota la seva llargassada d'uns dos quilòmetres, des del collet de ponent o *Pla del Fideuè* fins al túnel de la via del Nord anomenat *Mina Xica* de Torrella, està solcat per reguerons pels quals s'hi escorren les aigües de pluja que van a parar al corrent col·lector o torrent del Mimó. Aquesta disposició de tants reguerons paral·lels, fa que

---

(1) Les observacions foren fetes el 24 de maig de 1926, dilluns de Pasqua de Pentecostès, amb motiu de concurse al segon Aplec terrassenc a San Salvador de les Espases, on es beneí la nova campana de l'ermita.

dit mur sembli format d'un seguit de conus o embuts invertits.

No hi ha pas dubte de que, gratant les aigües pluvials a n'aquests solcs, s'hi deixa sentir en ells desgast erosiu. Per aquesta raó hom dubta de si la forma d'aquell seguit de conus que constitueixen aquest mur o carena és tant sols deguda a la acció erosiva de les aigües, o bé si l'encorbament és produït per flexió dels estrats per mor de fermes premsades provinents del S. S. O.

Si el seu estudi es comença pel Pla del Fideuè a ponent, com que tant els bancals de conglomerats com les faixes d'arenisques vermelles que amb ells alternen estan redreçats fins a la verticalitat, no és fàcil distingir si són plegats, donant l'impressió de que l'encorbament d'aquells conus, és tot ell degut al desgast erosiu produït per les aigües de pluja.

Però a mida que hom va baixant i apropant-se a la casa del Mimó, com que va disminuint la verticalitat dels estrats, els quals es posen inclinats apropant-se cada vegada més a l'horitzontalitat, aleshores dits estrats prenen la forma d'arcades o de ponts, en els quals sembla dominar-hi la flexió o encorbament. Però, hi és aquesta en realitat, o és sols una aparença deguda només que al desgast erosiu de les aigües?

Per poc que hom es fixi en la forma i posició, tant de les arcades dels aglomerats com de les faixes d'arenisques vermelles que els serveixen de seient, comprendrà que hi ha flexió o plegament. Com de fet: si la forma d'arcades fos deguda sols al desgast erosiu, veuríem que la gruixa dels bancals de conglomerats aniria minvant pels costats pels quals s'escorren les aigües, i en canvi les faixes d'arenisca vermella del seu dessota, com que es troben protegides del desgast pels bancals de conglomerats del seu damunt, restarien horitzontals i sense encorbament.

Però com que precisament succeeix tot el contrari, ço és que la gruixa dels bancals de conglomerats és la mateixa dalt de l'arcada que en els costats, i per altra part les faixes d'arenisca del dessota no formen un pla horitzontal sinó que s'emmotllen a l'encorbament dels bancals de conglomerat que les cobreixen, resulta que uns i altres han sofert una flexió o plegament.

Si aquestes consideracions no ens deixessin prou convençuts, encara hi ha altres fenòmens que ens demostren palesament la força de les premsades que arrugaren a n'aquests bancals. Si des del túnel o *Mina Xica* de Torrella seguim a llevant per la carretera de Vacarisses, veurem que els bancals de conglomerat i faixes d'arenisca vermella prenen tots una forta inclinació d'uns 30° envers el N. N. E., la qual pot seguir-se fins a l'enfront de la casa del Buxadell. Tal redreçament dels bancals de cap manera pot atribuir-se a l'erosió o desgast sinó a fermes premsades vingudes del cantó del Puigventós i canal del Mimó.

També pel vessant de ponent del Puigventós o sigui pel cantó de La Puda, hi ha senyals indubtables d'aquests esforços orogènics o premsades provinents del S. S. O. Si des de l'ermita de Sant Salvador de les Espa-

ses esguardem el seguici de ramals paral·lels, tant de pudinga querçosa, com d'arenisques roges i calisses triàsiques, que baixen de darrera del Puigventós envers el Llobregat, veurem que les seves arestes paral·leles prenen totes una direcció E. N. E. a O. S. O. Els principals d'aquests ramals o contraforts són: el de les *Valls*, el de les *Torrades*, el de les *Escaleres* i el de la *Cova de l'Espluga* o Puigventós xic.

Si, doncs, pels dos extrems de la caverna o mur del nord del Mimó hi són tant manifestos els senyals de les premsades, no podem pas dubtar que en l'encorbament dels conus d'entremig hi prengué una part més principal la flexió o plegament dels estrats que la acció erosiva de les aigües.

Aquestes premsades, tant per la direcció E. S. E. a O. N. O. de les arestes dels ramals de darrera del Puigventós com per la del redreçament dels bancals del torrent de la Torra o del Buxadell, corresponen als esforços orogènics de les darreries de l'època Sarmatiana, els quals no sols començaren a establir una petita separació entre el Puigventós i les muntanyes de can Margarit, sinó que varen fer apareixer la serrallada central del Vallès.

Terrassa

Montagnites radiosus (Pall.) Holl.

por

JOSÉ CUATRECASAS

En una excursión efectuada a la sierra llamada La Golondrina, junto a Jódar (prov. de Jaén), el día 5 de junio del presente año, ya al atardecer y de vuelta al pueblo vimos un hongo que por su particularidad, nos llamó poderosamente la atención. Hallábanse solamente dos ejemplares, que encontramos al margen mismo del camino en terreno bastante suelto, margoso, de la vertiente septentrional y a unos 800 metros de altitud hipsométrica. Consistían en el resto de aparatos esporíferos, formados por un pedicelo de 16 cm. de largo por 1-1½ de diámetro, adelgazado hacia el ápice y de consistencia leñosa, además fistuloso y escamoso en la superficie; en el extremo un disco horizontal de 3 cm. de diámetro, de la misma naturaleza que el pie, y sinuoso en los bordes sostenía por el extre-